

دیپلماسی عمومی امام خامنه‌ای در فضای سایبری

کامران وحیدی

۱- دانش آموخته کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان بجنورد

Kamran.vahidi۵@gmail.com

چکیده

امروزه دیپلماسی عمومی در محیط بین‌المللی جایگاه ویژه‌ای دارد زیرا که محور این دیپلماسی، افکار عمومی است. دولت‌ها و سیاستمداران برای پیشبرد منافع و استفاده بهینه از دیپلماسی عمومی به شکلی فعال در فضای مجازی حضور دارند. رهبر جمهوری اسلامی ایران، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نیز با توجه به اهمیت فضای مجازی و تسخیر جوامع جهانی به دست شبکه‌های اجتماعی، به اهمیت فضای مجازی پی برده است و برای پیشبرد دیپلماسی عمومی کشور با استفاده از تکنولوژی جدید، افکار عموم را از ماهیت معنوی و انقلابی اسلام، خطر اسرائیل، مبارزه با تروریسم و بحران مدرنیته غرب آگاه ساخته است. این پژوهش نیز با روش کیفی (توصیفی-تحلیلی) و مدل دیپلماسی عمومی به این امر می‌پردازد.

واژگان کلیدی: امام خامنه‌ای، فضای مجازی، دیپلماسی عمومی، عصر اطلاعات.

۱-مقدمه

بشر در طول حیات، دوران متفاوتی چون عصر متافیزیک، عصر فیزیک و عصر اطلاعات، عصر اطلاعات یا به تعبیر برخی اندیشمندان عصر پسامدرن که نتیجه گسترش فناوری‌های نوین و ارتباطات است، پشت سر گذاشته است، این عصر را الوین تافلر این‌گونه بیان می‌کند:

«ما وارد دوران گذاری شده‌ایم که می‌توانیم وحشیگری‌های تمدن‌های قدیم را کمتر سازیم، جامعه جدید گونه ای جامعه مافوق صنعتی است که در آن ما با یک انقلاب، موج وجهش کوانتومی مواجهیم. ما باید موج سوم یعنی دنیای اطلاعات، عصر دهکده جهانی و دوران گذار جدید را بشناسیم. اوموج دوم را فروپاشنده فئودالیسم و عصر کشاورزی می‌داند. مبنای موج دوم اصل تفکر مدیریت نیوتنی بود که خود را در سیستم دولت، پارلمان و وضعیت برتر جامعه کارخانه ای باز تولید می کرد. موج دوم سه قرن طول کشید و اکنون به خوبی می بینیم آثار ویرانی و درهم شکستگی را. دوران ذغال، راه آهن، فولاد، ماشین و صنعت گذشت و اکنون وارد عصر کامپیوتر، الکترونیک، امواج و ماهواره شده ایم. تصاویر فراوان و اطلاعات وسیع قدرت ایدئولوژی را شکسته است.» (اسلامی، ۱۳۹۰: ۳۰-۳۳). در عصر اطلاعات، با گسترش فناوری های نوین و ارتباطات، محدودیت ها و مرزهای ملی شکسته شده و نگرش و دید گاه های مردم، بیش از پیش بر تصمیمات دولت ها تاثیر گذاشته است و دولت ها از تنها بازیگر سیاسی به یکی از بازیگران سیاسی مبدل شده اند. تا جایی که در حوزه دیپلماسی و روابط بین الملل دیپلماسی به طور کلی و دیپلماسی عمومی بالاخص، مورد عنایت ویژه ای قرار گرفته است زیرا که بازیگر موثری به نام افکار عمومی مطرح شد. دیپلماسی در یک تعریف بسیط «هنر وفن اداره سیاست خارجی، تنظیم روابط بین الملل و حل و فصل اختلافات بین المللی از شیوه های مسالمت آمیز» تعریف می شود و دیپلماسی عمومی بر خلاف دیپلماسی سنتی که مبتنی بر مخفی کاری و دولت محوری است روش جدیدی است مبتنی بر شفافیت، پویایی، مردمی و حالتی دیالوگ محور است. دیپلماسی عمومی «برنامه ریزی راهبردی و اجرای برنامه های آموزشی توسط کشور مبدا برای ایجاد محیط